

รธน. มาตรา ๓๙ วรรคสอง

พ.ร.บ. สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดว่าไม่อาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ เพราะหากให้บุคคลดังกล่าวซึ่งถือว่าเป็นคนไทยถูกถอนสัญชาติไทยจะทำให้ถูกเนรเทศและไม่มีประเทศให้อยู่อาศัย การได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ กรณีผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยทั้งบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวย่อมไม่ได้สัญชาติไทย ถ้าในขณะที่เกิดบิดาหรือมารดาเป็นผู้ต้องด้วยเงื่อนไขตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แต่รัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง ซึ่งเป็นการได้สัญชาติไทยโดยหลักดินแดน กรณีดังกล่าวมิใช่สิทธิเด็ดขาดที่ไม่อาจถูกเพิกถอนได้ตามนัยของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง การได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง จึงเป็นการได้สัญชาติไทยภายหลังการเกิดของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยลักษณะไม่ถาวร บุคคลนั้นย่อมไม่เป็นผู้ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) เป็นกรณีผู้มีสัญชาติไทย มีพฤติการณ์ที่ไม่ประสงค์จะถือสัญชาติไทยอีกต่อไป ส่วนมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และมาตรา ๑๘ เป็นกรณีผู้มีสัญชาติไทยมีพฤติการณ์ที่เป็นภัยและเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐ จึงมีความจำเป็นและเหมาะสมที่บุคคลดังกล่าวอาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ เป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง และเป็นการถอนสัญชาติไทยของบุคคลผู้ถือสัญชาติอื่นอยู่แล้วไม่ให้ถือสัญชาติไทย มิได้ถอนสัญชาติของบุคคลผู้ถือสัญชาติไทยแต่เพียงสัญชาติเดียว เมื่อถอนสัญชาติไทยไปแล้วบุคคลดังกล่าวยังสามารถถือสัญชาติของประเทศที่เหลืออยู่ตามสัญชาติของบิดาหรือมารดาที่เป็นคนต่างด้าว อีกทั้งการถอนสัญชาติตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) ประกอบมาตรา ๑๗ วรรคสอง และการถอนสัญชาติตามมาตรา ๑๘ มีกระบวนการพิจารณาสอบสวนและผู้ซึ่งถูกถอนสัญชาติสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมได้ ส่วนการถอนสัญชาติตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๓) หรือ (๔) นั้น มาตรา ๑๗ วรรคสอง บัญญัติกระบวนการถอนสัญชาติที่มีหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยองค์การตุลาการ บทบัญญัติมาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง

ย่อโดย นายนิพัทธ์ หงษ์มณี

นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการพิเศษ

นายสุชาติ คณิศโกคิน

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑๐

นางวรรณรัตน์ เกษมสันต์ ณ อยุธยา

ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

นางศรีณยา วีระกรพานิช
ผู้เชี่ยวชาญด้านคดี

นางสาวร่มปรางค์ สวมประจำ
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ

นายสุทธิรักษ์ ทรงศิริไฉ
เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ